

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Rodzic pierwszym doradcą zawodowym?
Jak wspierać dziecko w odkrywaniu talentów?

Hanna Micińska

Organizatorzy

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
17 kwietnia 2023 r.

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

1

O czym będziemy mówili?

EKONOMICZNY UNIwersYTET DZIECIĘCY

WWW.UNIwersYTET-DZIECIĘCY.PL

2

Serdeczna prośba do Rodziców

wyborcza.pl/7,75400,21175540,dorosli-i-szkola-psuja-dzieci-wychowujemy-je-wbrew-ich-naturze.html

Bardzo Państwa proszę, byście zechcieli kliknąć w ten link i przeczytać artykuł, który z pewnością nie pozostanie Wam obojętny.

„Dorastając, stajemy się wersją bonsai samych siebie.”

„To entuzjazm sprawia, że stajemy się geniuszami, uwalnia neuroprzekazniki, działa na mózg jak nawóz.”

„Jednak postawa szacunku dla natury dziecka nie oznacza poddania się dziecięcym rozkazom i wychowania małego tyrana.”

3

Jak w dobie postępu technologicznego rysuje się rynek pracy w roku 2030?

- • **10%** osób wykonuje zawód, na który zapotrzebowanie będzie rosło
- • **70%** ma zawód, jaki będzie istnieć, ale zmieni się sposób jego wykonywania
- • **20%** ma pracę mechaniczną, którą w 2030 prawdopodobnie zastąpią roboty

Future of Skills. Employment in 2030

4

Możliwości edukacyjno - zawodowe

- **liceum** ogólnokształcące 4 lata – klasy profilowane, matura, matura międzynarodowa
- **technikum** 5 lat – egzamin zawodowy po zdanych kwalifikacjach zawodowych dający tytuł technika, matura
- **szkoła branżowa I stopnia** 3 lata – wykształcenie zasadnicze branżowe
- **szkoła branżowa II stopnia** 2 lata - egzamin zawodowy po zdanych kwalifikacjach zawodowych dający tytuł technika, matura
- szkoła muzyczna II stopnia daje tytuł zawodowy
- szkoła plastyczna także
- szkoły międzynarodowe
- szkoły prywatne
- domowe nauczanie

Wiedza o wybieranych szkołach

- marketing szeptany – starsi uczniowie, ich rodzice, znajomi, opinie innych
- strony internetowe szkół – warto przeczytać nie tylko informacje dla kandydatów, ale także zobaczyć, co dzieje się w szkole – uroczystości, konkursy, olimpiady, spotkania, inicjatywy nauczycielskie i uczniowskie, obejrzeć galerie zdjęć i wiele innych ciekawych informacji, czym żyje szkoła
- spotkania w szkołach wybieranych, wszelkie rankingi - proszę zwracać uwagę, co bierze się pod uwagę ustalając kryteria rankingowe
- wszelkie imprezy organizowane dla kandydatów w wybieranych szkołach
- warto poświęcić czas na to samemu i później zaprosić dziecko do wspólnego przeglądania i **uwważnego słuchania**, jakie są jego wybory i na co dziecko zwraca uwagę

Jak Dziecko wybiera szkołę średnią?

- bliskość szkoły
- idą tam koleżanki i koledzy
- modna
- najlepsza lub dobra w otoczeniu
- „fajna” atmosfera
- nauczyciele, doradcy polecają
- tradycja rodzinna
- wysoka zdawalność matur i wstęp na studia
- autentyczne zainteresowanie np. profilem, przedmiotem, świetnymi nauczycielami, dodatkowymi zajęciami, konkursami, zajęciami na uniwersytecie, itp. – świadomy i przemyślany wybór.

Jak Rodzice wybierają szkołę dla dzieci?

- nie ingerują w wybór
- blisko domu
- żeby sobie poradził/ła
- byle miał/ła dobry zawód
- chcemy, byś miał/ła lepiej
- wiemy, co dla Ciebie dobre
- musi być najlepsza szkoła
- podążają za dzieckiem

Co Rodzice powinni wziąć pod uwagę przy wyborze szkoły?

- dojazdy do szkoły
- koszty
- obiektywny osąd potencjału własnego dziecka
- opinie nauczycieli szkoły podstawowej
- czy dziecko jest w stanie spełnić wymagania danej szkoły
- jak dziecko znosi „wyścig szczurów” (rywalizację)
- czy szkoła rozwija pasje i zainteresowania
- jak szkoła dba o ucznia

Parę słów o testach preorientacji zawodowej

- Ostatnie lata obfitują w wiele narzędzi pomocnych przy wyborach szkół, studiów, pracy. Potwierdzeniem tego jest, między innymi, obecność i aktywność w szkołach doradców zawodowych.
- Warto uważnie przejrzeć strony internetowe dotyczące doradztwa zawodowego dla uczniów– jest tam wiele ćwiczeń i testów naprowadzających na poznanie samego siebie.
- Młodzi ludzie często mają duży kłopot z opisem samego siebie. Test im to ułatwia.
- Najważniejszą zaletą takich testów czy ćwiczeń - są, przede wszystkim, zawarte tam pytania, których często nikt dzieciom nie stawiał.

Relacje, więzi, pomysły na wychowanie

- Ogromnie ważne dla Dzieci jest szeroko pojęte poczucie bezpieczeństwa ze strony Rodziców, okazywane wsparcie w trudnych chwilach, zrozumienie ich punktu widzenia oraz wzajemne zaufanie.
- W okresie szkolnym pojawiają się bardzo ważni dla Dziecka „konkurenci” Rodziców – nauczyciele, koleżanki i koledzy oraz ich rodzice.
- To czas, kiedy takt, mądrość, cierpliwość, umiejętność rozmowy Rodzica z Dzieckiem wystawione są na wielką próbę. Jeśli uda się Rodzicom przejść ją pomyślnie, jest duża szansa na zbudowanie trwałej i silnej relacji z dorastającym młodym człowiekiem.

Ekologia dzieciństwa wg Andre Stern

- „Podążanie za naturą dziecka, za jego naturalnym wrodzonym potencjałem, to właśnie ekologia dzieciństwa.
- Wielu dorosłych podążając za dzieckiem próbuje traktować je **partnersko** – jak dorosłego
- Wielu trudno powiedzieć „**nie**”, bo się boją, że w ten sposób wyrządzą dziecku psychiczną krzywdę, ograniczając je
- Tymczasem – jak pokazują tysiące badań – dziecko czuje się bezpieczne wtedy i tylko wtedy, kiedy to dorośli wyznaczają mu reguły tego świata.”

Olga Woźniak, Wyborcza Strefa Nauczyciela, wyborcza.pl

Pamiętajmy, że wiele się uczymy przez naśladowanie, modelowanie, ale nie tylko...

- Poprzez Wasze postępowanie, zachowania, to, co mówicie i jak mówicie dajecie dziecku przykłady, które w różny sposób każde dziecko przyswaja, naśladuje, uważa za właściwe, skuteczne ...
- Warto dziecku dawać przestrzeń dla jego zainteresowań, upodobań, patrzeć z zainteresowaniem jak coś robi i pytać dlaczego tak?
- Mimo wielu obowiązków warto wykorzystywać każdą chwilę na „pogaduchy” z dzieckiem o wszystkim, unikając tych podstawowych pytań o stopnie, klasówki i oceny kolegów. O tym i tak się dowiecie z maila, dziennika, od nauczyciela.
- Pamiętajcie o żartach, poczuciu humoru nawet, gdy jesteście zmęczeni.
- Dzieci też są zmęczone, przecież szkoła to przygotowanie do pracy i teraz to ich praca, w której jest bardzo różnie, szczególnie teraz.

Dlaczego dzieci często nie wiedzą na czym polega Wasza praca?

- Czy rozmawiacie Państwo z dziećmi o Waszej pracy, co robicie, czy lubicie swoją pracę, czy wykonywaliście wcześniej inne prace?
- Jak wyobrażaliście sobie Państwo swoją pracę, kiedy byliście mali, więksi i duzi?
- Czy zawsze Wasze wybory szkoły, klasy, zainteresowań były trafione?
- Czy macie świadomość, że porównywanie swojego dzieciństwa i młodości – **Ja w Twoim wieku, to... , za moich czasów, to...** - nie jest dla Dzieci zrozumiałe, bo One żyją w innych czasach i tempie przyspieszonym, delikatnie mówiąc?

Podążanie za dzieckiem to jego poznawanie.

- Już w wieku przedszkolnym obserwujemy pierwsze symptomy dziecięcych **zainteresowań, uzdolnień czy nawet talentów.**
- Warto się im przyjrzeć, delikatnie próbować je rozwijać, zachęcać do działań najlepiej przez zabawę, a później np. przez zajęcia pozaszkolne.
- Dziecko może podjąć to wyzwanie lub nie. Forma przymusu może okazać się porażką.
- W wieku szkolnym oprócz nauki możemy także pokazywać Dziecku wiele aktywności poprzez angażowanie w sprawy rodziny, domu, środowiska, poprzez wycieczki, zwiedzanie, podróże, szczególnie zachęcać do ruchu, a najlepiej wspólnego.
- Pamiętajmy o czytaniu książek dzieciom, a później czytaniu razem.
- Możemy także wspólnie grać w gry planszowe, ale i komputerowe, a także zgłębiać tajniki internetu.

Co za dużo, to niezdrowo!

- Porozmawiajmy z dziećmi na temat ich wyborów kolejnej szkoły!
- Może spróbują wybrać te, które szczególnie je interesują i dzieci mają odpowiednie predyspozycje? (np. zdrowotne, fizyczne, intelektualne)
- Może wymagają dużych nakładów finansowych i trudno będzie Rodzicom znaleźć na nie pieniądze? (może zbiórka rodzinna?)
- Może wymagają dalekiego dojazdu?
- Może zajęcia pozalekcyjne?
- Może sami możecie Państwo sprostać wyborom Waszych dzieci?

Dziecko zdolne czy uzdolnione?

- „**Zdolności**”, jak podaje Encyklopedia PWN, to zespół względnie stałych psychicznych i psychofizycznych właściwości człowieka warunkujących **łatwość uczenia się** oraz **efektywność wykonywania czynności** w określonej dziedzinie działalności.
- Uzdolnienie jest to specyficzna konfiguracja zdolności ogólnych i specjalnych, umożliwiająca **bardzo dobre** wykonanie określonej, ukierunkowanej treściowo działalności.
- **TALENT**-można powiedzieć, że każda osoba z talentem jest specjalnie uzdolniona. Natomiast nie każda osoba uzdolniona ma talent.
- Talent pozwala bowiem na stworzenie nowego, unikatowego dzieła w ramach danej dziedziny. Coś specjalnego, co wzbogaca.

Na co zwracamy uwagę w podążaniu za dzieckiem?

- spostrzegawczość, uwaga, pamięć, myślenie logiczne, kojarzenie
- wyobraźnia
- umiejętność wystawiania
- znajomość języków obcych
- uzdolnienia w kierunku nauk ścisłych, humanistycznych, przyrodniczych
- uzdolnienia artystyczne, manualne
- sprawność ruchowa
- co lubi robić

- umiejętności interpersonalne
- zdolności przywódcze
- wyznaczanie celów i ich realizacja
- planowanie, organizowanie
- podejmowanie decyzji
- poczucie humoru
- otwartość
- asertywność
- wytrwałość, cierpliwość, dokładność
- zaradność
- aktywność

Dlaczego to wszystko jest ważne?

- Wymienione wyżej cechy, zdolności kształtują się w trakcie dorastania i mają wpływ na zachowania i aktywność szkolną.
- Mając dobre relacje z dzieckiem i będąc dobrym jego obserwatorem możemy umiejętnie wpływać na kształtowanie jego zachowań , a tym samym pomóc w lepszym funkcjonowaniu w szkole średniej.
- Pamiętajmy o trudnym etapie dorastania, w którym pora na szukanie drogi dla siebie, trudną refleksję co do własnej przyszłości, kształtowanie systemu wartości i dokonywanie trudnych wyborów i wiele innych.
- Znając dobrze swoje dziecko możecie Państwo być naturalnym jego sprzymierzeńcem w wyborze odpowiedniej szkoły i nie zapominając, że to szkoła dla niego, a nie dla WAS!

Wybory nietrafione

- Zdarzają się także na początku roku szkolnego zmiany „powakacyjne”. Okazuje się, że nie ten profil, nie ta szkoła – dlaczego?
- Własne przemyślenia, spotkanie kogoś, kto wpłynął na dziecko, nowy kolega, koleżanka, itd.
- Może to się dobrze skończyć, bo dyrektorzy mają doświadczenie w tej kwestii i zezwalają na takie zmiany, jednak nie zawsze jest to możliwe.
- Zmiana szkoły w pierwszym półroczu też jest możliwa, ale wymaga wnikliwej analizy, często przy pomocy rozmowy z nauczycielem, psychologiem, doradcą.
- Dziecko nie zawsze chce się przyznać do prawdziwych powodów, ale wspierający i znający własne dziecko Rodzic może wiele pomóc.

Drodzy Rodzice, pamiętajmy że:

Dzieci potrzebują miłości - szczególnie wtedy, gdy na nią nie zasługują.

Henry David Thoreau

Dziecko to wyspa ciekawości otoczona morzem znaków zapytania.

Autor nieznany

Dzieci nigdy nie słuchają starszych, ale zawsze ich naśladują.

James Baldwin

Życzę Państwu ciekawego odkrywania dziecka,
to naprawdę jest pasjonujące zajęcie!
A że nie zawsze dziecko jest takie, jak byśmy chcieli?
Jest po prostu **inne** i może właśnie dlatego tak je kochamy!

Hanna Micińska